

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΕΛΣΤΑΤ

**Πολιτική Στατιστικού Απορρήτου
για τις Στατιστικές Διεθνούς Εμπορίου Αγαθών**

ΠΕΙΡΑΙΑΣ, ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2024

Η παρούσα πολιτική στατιστικού απορρήτου έχει ως στόχο την οριοθέτηση τυποποιημένων κανόνων και αρχών για τη διάχυση των στατιστικών διεθνούς εμπορίου αγαθών, σύμφωνα με τον Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές και το ισχύον ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο για τις ανωτέρω στατιστικές.

1. Έννοιες - ορισμοί

- Ως *υπόχρεος παροχής δεδομένων* για το εμπόριο με χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) νοείται, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/2152 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και τον Εφαρμοστικό αυτού Κανονισμό (ΕΕ) 2020/1197 της Επιτροπής, η εγγεγραμμένη εμπορική επιχείρηση ή νομικό πρόσωπο, για σκοπούς ΦΠΑ, στο κράτος μέλος της ΕΕ που έχει την υποχρέωση συλλογής των δεδομένων. Ο υπόχρεος παροχής δεδομένων δύναται να αναθέτει την υποχρέωση αυτή σε τρίτον, χωρίς όμως η ανάθεση αυτή να περιορίζει ουδόλως την ευθύνη του. Με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, τα κράτη μέλη της ΕΕ συλλέγουν δεδομένα για το εμπόριο με τις Τρίτες Χώρες σύμφωνα με όσα προβλέπονται στα άρθρα 4 και 5 (3) του Κανονισμού (ΕΕ) 2152/2019 και στο Παράρτημα V του Εφαρμοστικού Κανονισμού (ΕΕ) 1197/2020, τα οποία διαβιβάζονται από τις Τελωνειακές Αρχές (διοικητικά δεδομένα).
- Ως *παθητική εμπιστευτικότητα* νοείται η απόκρυψη, από τις Εθνικές Στατιστικές Αρχές, στοιχείων από τις δημοσιοποιήσιμες στατιστικές διεθνούς εμπορίου αγαθών (εμπόριο με τις χώρες της ΕΕ και εμπόριο με τις Τρίτες Χώρες) μόνο κατόπιν γραπτού αιτήματος των υπόχρεων παροχής δεδομένων, των οποίων ατομικά δεδομένα θα μπορούσαν να αποκαλυφθούν έμμεσα (έμμεση ταυτοποίηση) από τις δημοσιευμένες στατιστικές, και εφόσον το αίτημα γίνει αποδεκτό από τις Εθνικές Στατιστικές Αρχές. Στην περίπτωση που οι Εθνικές Στατιστικές Αρχές αποδεχθούν το αίτημα υπόχρεου παροχής δεδομένων, οι εν λόγω στατιστικές διαχέονται με τέτοιο τρόπο ώστε να μην αποκαλύπτονται, άμεσα ή έμμεσα, ατομικά δεδομένα του υπόχρεου.
- Ως *ενεργητική εμπιστευτικότητα* νοείται η εμπιστευτικότητα που εφαρμόζεται στην πλειονότητα των στατιστικών τομέων και οι αρχές εφαρμογής της ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Με την εφαρμογή ενεργητικής εμπιστευτικότητας, οι Εθνικές Στατιστικές Αρχές αποκρύπτουν, εξ ορισμού, στοιχεία, από τα οποία θα μπορούσαν να αποκαλυφθούν, άμεσα ή έμμεσα, ατομικά δεδομένα των παρόχων δεδομένων.

2. Πλαίσιο εφαρμογής

Η εφαρμογή της παθητικής εμπιστευτικότητας για τις στατιστικές του Διεθνούς Εμπορίου Αγαθών (International Trade in Goods Statistics-ITGS) προβλέπεται

στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/2152 και στον Εφαρμοστικό αυτού Κανονισμό (ΕΕ) 2020/1197. Οι Εθνικές Στατιστικές Αρχές καλούνται να εφαρμόζουν την παθητική εμπιστευτικότητα όταν διαχέουν στατιστικές διεθνούς εμπορίου αγαθών, δεδομένου ότι η εφαρμογή της ενεργητικής εμπιστευτικότητας θα μπορούσε να μειώσει σημαντικά τον όγκο των δημοσιευμένων στατιστικών, και η συλλογή αναλυτικών στοιχείων θα είχε περιορισμένη αξία χωρίς τη δυνατότητα δημοσίευσής τους. Η εφαρμογή της παθητικής εμπιστευτικότητας επιτρέπει τη δημοσίευση πολύ περισσότερων στατιστικών για την ικανοποίηση των αναγκών των χρηστών και με τρόπο που δεν επηρεάζει την ποιότητα των στατιστικών του διεθνούς εμπορίου αγαθών όσον αφορά στην ακρίβεια, τη σαφήνεια και τη συγκρισιμότητα.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/2152, «*Η εθνική στατιστική αρχή, κατόπιν αιτήματος ενός εισαγωγέα ή εξαγωγέα αγαθών και μόνον, αποφασίζει σχετικά με τη διάδοση στατιστικών αποτελεσμάτων σχετικών με τις αντίστοιχες εισαγωγές ή εξαγωγές χωρίς καμία τροποποίηση ή, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του εν λόγω εισαγωγέα ή εξαγωγέα, να τροποποιήσει τα στατιστικά αποτελέσματα, ώστε να καταστήσει αδύνατη την ταυτοποίηση του εν λόγω εισαγωγέα ή εξαγωγέα, για να γίνει σεβαστή η αρχή του στατιστικού απορρήτου, σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 3, στοιχείο α), του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009*» .

Πιο συγκεκριμένα, τα στοιχεία διεθνούς εμπορίου αγαθών διαχέονται κατά εμπορική ροή (εισαγωγές, εξαγωγές), περίοδο αναφοράς (μήνας, έτος κλπ.), κωδικό προϊόντος (Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Combined Nomenclature - CN)), χώρα-εταίρο, στατιστική αξία (αξία που υπολογίζεται στα εθνικά σύνορα των κρατών μελών), ποσότητα σε καθαρή μάζα (κιλά), συμπληρωματική μονάδα (μονάδα μέτρησης της ποσότητας εκτός της καθαρής μάζας), μέσο μεταφοράς, Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα. Δύο τύποι δεδομένων διεθνούς εμπορίου αγαθών είναι δυνατόν να καταστούν εμπιστευτικά: ο κωδικός του εμπορεύματος και ο κωδικός της χώρας εταίρου σε σχέση με την αξία ή την ποσότητα του εμπορεύματος.

Όταν ο νόμιμος εκπρόσωπος ενός υπόχρεου παροχής δεδομένων υποβάλει γραπτό αίτημα στην ΕΛΣΤΑΤ που αφορά στην εφαρμογή του στατιστικού απορρήτου στο πλαίσιο των στατιστικών διεθνούς εμπορίου αγαθών, η ΕΛΣΤΑΤ διερευνά κατά πόσον το εν λόγω αίτημα είναι αιτιολογημένο. Εάν από την ανάλυση των δεδομένων του υπόχρεου προκύπτει ότι ο υπόχρεος έχει δεσπόζουσα θέση και ισχύουν τα κριτήρια εφαρμογής του στατιστικού απορρήτου της ΕΛΣΤΑΤ για τις στατιστικές διεθνούς εμπορίου αγαθών που περιγράφονται στο Εδάφιο 3, κατωτέρω, η ΕΛΣΤΑΤ ενημερώνει τον νόμιμο εκπρόσωπο ότι τα στοιχεία που αφορούν στο συγκεκριμένο προϊόν ή τη χώρα εταίρο, κατά περίπτωση, δε θα δημοσιοποιηθούν. Τα κριτήρια εφαρμογής του στατιστικού απορρήτου διασφαλίζουν τη μη αποκάλυψη του υπόχρεου παροχής δεδομένων, πρωτογενώς ή δευτερογενώς, λαμβάνοντας υπόψη κυρίως τις διάφορες χρησιμοποιούμενες στατιστικές ταξινομήσεις (προϊόντων, χωρών κλπ.) και το επίπεδο ανάλυσης των στατιστικών. Στην περίπτωση που το αίτημα γίνει δεκτό, τα στατιστικά αποτελέσματα διαχέονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην είναι δυνατή η αποκάλυψη ατομικών δεδομένων του υπόχρεου.

Ειδικότερα, τα στοιχεία δε δημοσιεύονται σε λεπτομερές επίπεδο αλλά διαχέονται σε πιο συγκεντρωτικό επίπεδο, το οποίο δεν οδηγεί στην εξαγωγή πληροφοριών αναφορικά με τις εμπορευματικές συναλλαγές του συγκεκριμένου υπόχρεου παροχής δεδομένων. Η μη δημοσιοποίηση στοιχείων του υπόχρεου, το επόμενο έτος, προϋποθέτει την υποβολή στην ΕΛΣΤΑΤ νέου γραπτού αιτιολογημένου αιτήματος του νόμιμου εκπροσώπου του και αποδοχή του αιτήματος από την ΕΛΣΤΑΤ.

3. Κριτήρια εφαρμογής του στατιστικού απορρήτου για τις στατιστικές διεθνούς εμπορίου αγαθών

Η εφαρμογή της παθητικής εμπιστευτικότητας κατά τη δημοσίευση στατιστικών για το διεθνές εμπόριο αγαθών αφορά στην ποσότητα ή/και αξία των εμπορευμάτων και στη χώρα-εταίρο (κωδικός προϊόντος και κωδικός χώρας-εταίρου).

A. Εμπιστευτικότητα προϊόντος

Η πληροφορία σχετικά με ένα προϊόν που μπορεί να θεωρηθεί ως εμπιστευτική αφορά είτε στην αξία και την ποσότητά του είτε στον λόγο αυτών των μεγεθών (τιμή προϊόντος). Κατά συνέπεια, η πληροφορία για τον κωδικό του προϊόντος μπορεί να αποκρύπτεται. Η απόκρυψη του κωδικού προϊόντος λαμβάνει χώρα μόνον όταν ισχύει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) τρεις (3) ή λιγότερες επιχειρήσεις καλύπτουν, μαζί ή ξεχωριστά, τουλάχιστον το 80% του συνολικού εμπορίου για το προϊόν αυτό.
- β) τρεις (3) ή λιγότερες επιχειρήσεις καλύπτουν, μαζί ή ξεχωριστά, τουλάχιστον το 70% του συνολικού εμπορίου για έναν συνδυασμό προϊόντος / χώρας-εταίρου.

Στην περίπτωση β αποκρύπτεται μόνον ο κωδικός του προϊόντος και όχι ο κωδικός της χώρας-εταίρου.

Η απόκρυψη ενός προϊόντος γίνεται κατά τρόπον ώστε να δημοσιεύονται όσον το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες για το προϊόν και να διασφαλίζεται, παράλληλα, η εμπιστευτικότητα του υπόχρεου παροχής των δεδομένων. Κατά συνέπεια χρησιμοποιείται ένας κωδικός που περιέχει τουλάχιστον μια ένδειξη του κεφαλαίου της Συνδυασμένης Ονοματολογίας στο οποίο ανήκει το προϊόν (π.χ. για προϊόντα του κεφαλαίου 27 της CN, ο κωδικός θα είναι της μορφής 27 + κενά).

B. Εμπιστευτικότητα χώρας-εταίρου

Η εμπιστευτικότητα της χώρας-εταίρου εφαρμόζεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις, δεδομένου ότι σπανίως 1 ή το πολύ 3 επιχειρήσεις καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος του εμπορίου με μία μόνο χώρα. Στην περίπτωση που μια επιχείρηση θεωρεί τη χώρα-εταίρο ως εμπορικά εμπιστευτική εξετάζεται η χρησιμοποίηση ενός «μυστικού» κωδικού χώρας (κωδικός QY για ενδοενοσιακό εμπόριο και QZ για εμπόριο με τις Τρίτες Χώρες).

4. Εμπιστευτικότητα στοιχείων διεθνούς εμπορίου στρατιωτικών ειδών

Οι στατιστικές διεθνούς εμπορίου αγαθών καλύπτουν, επίσης, τις εξαγωγές και τις εισαγωγές ειδών που προορίζονται για στρατιωτική χρήση. Τα είδη που προορίζονται για στρατιωτική χρήση είναι, π.χ. όπλα, φορητά, αυτοκίνητα, αεροσκάφη, καύσιμα ή οποιεσδήποτε προμήθειες για τις Ένοπλες Δυνάμεις. Η Ενωσιακή στατιστική νομοθεσία παρέχει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να διαβιβάζουν λιγότερο λεπτομερή στοιχεία από αυτά που προβλέπονται στο Τμήμα 32, στον Πίνακα 34 και στον Πίνακα 35 του Εφαρμοστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2020/1197, όταν τα στοιχεία εμπίπτουν στο στρατιωτικό απόρρητο σύμφωνα με τους ισχύοντες ορισμούς στα κράτη μέλη. Στις περιπτώσεις τέτοιων στοιχείων, οι Εθνικές Στατιστικές Αρχές θα πρέπει, όσον αφορά στο εμπόριο στρατιωτικών ειδών που εμπίπτουν στο στρατιωτικό απόρρητο, να συλλέξουν, από τις αρμόδιες διοικητικές Αρχές ή τους υπόχρεους παροχής δεδομένων, τουλάχιστον τη συνολική αξία αυτών των ειδών. Εάν οι Εθνικές Στατιστικές Αρχές λάβουν, από τις αρμόδιες εθνικές διοικητικές Αρχές, δεδομένα που εμπίπτουν στο στρατιωτικό απόρρητο μόνο σε συγκεντρωτική μορφή, τότε η συνολική τους αξία περιλαμβάνεται στις συνολικές εξαγωγές και εισαγωγές.

Παράλληλα, οι διοικητικές Αρχές που είναι υπεύθυνες για τις εισαγωγές και εξαγωγές στρατιωτικών ειδών μπορεί να ζητήσουν την εφαρμογή εμπιστευτικότητας για τα στοιχεία ειδών που εισήγαγαν ή εξήγαγαν και δεν εμπίπτουν στο στρατιωτικό απόρρητο. Στις περιπτώσεις αυτές ακολουθούνται οι συνήθεις διαδικασίες εφαρμογής της παθητικής εμπιστευτικότητας.